

**NEDERLANDS PLUIMVEEVLEES;
ONDERDEEL VAN EEN
DUURZAAM VOEDINGSPATROON**

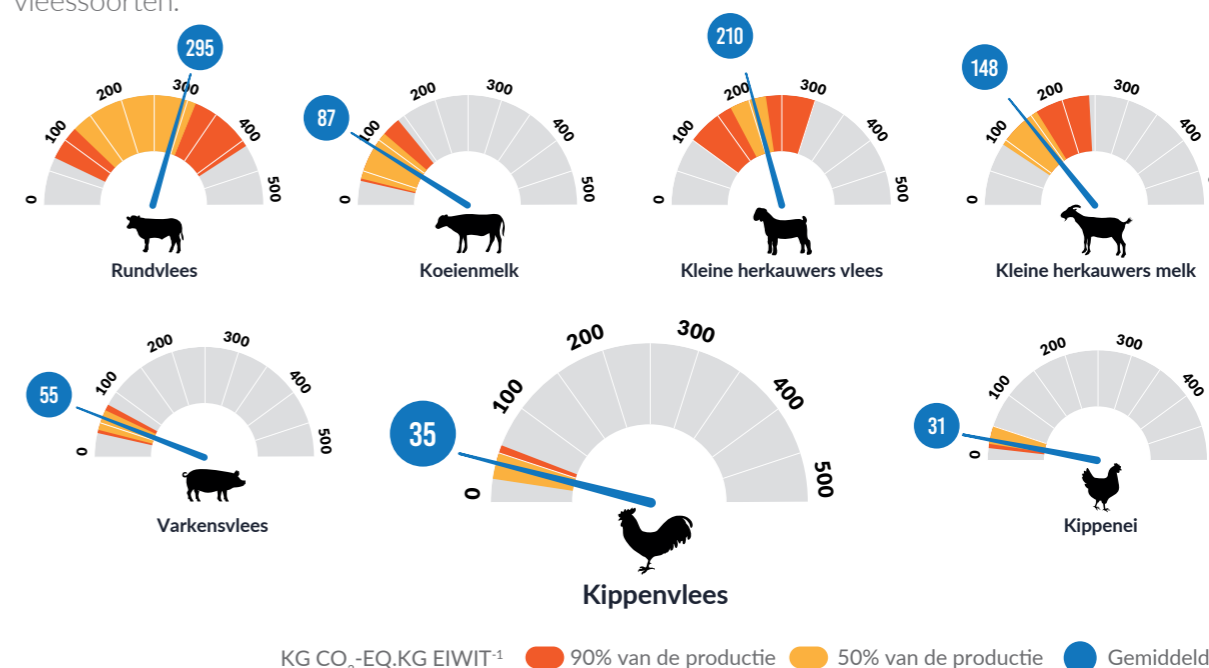
Vlees bevat cruciale bouwstenen voor een humaan dieet

Al sinds mensen bestaan, consumeren zij vlees. Vlees wordt niet zomaar door de mens geconsumeerd. Behalve dat de smaak en structuur gewaardeerd worden, bevat het cruciale bouwstenen voor een humaan dieet. Vlees bevat bouwstoffen die nagenoeg niet uit andere voedingsstoffen zijn te halen. Vlees is rijk aan de vitamines B1, B6, B12 en het mineraal zink. Daarnaast levert het vitamine B2 en de mineralen ijzer, fosfor en selenium. Lever is bovendien rijk aan vitamine A. Het Voedingscentrum stelt dan ook dat (onbewerkt mager) vlees in een gezond eetpatroon past. Pluimveevlees is een vleestype dat gezien moet worden als een mager en licht verteerbaar soort vlees.

Pluimveevlees heeft de laagste milieubelasting

De milieubelasting van vlees wordt voor een groot deel bepaald door het type en hoeveelheid voer dat de dieren krijgen. Pluimvee is uiterst efficiënt en heeft een zogenaamde lage voederconversie. Pluimvee heeft slechts 1,5 kilo voer nodig voor de productie van 1 kilo vlees en behoort daarmee tot de efficiëntste diersoorten. Op basis van een studie van de Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) blijkt dat kippenvlees de laagste milieubelasting heeft van de verschillende vleessoorten.

Bron: <http://www.fao.org/gleam/results/en/>

Als we kijken naar de totale mondiale uitstoot van broeikasgassen van de verschillende veehouderijsectoren, dan blijkt dat de pluimveevesector hier een erg laag aandeel in heeft van 5,6%. Rundvlees, melk, varkensvlees en overige veehouderijsectoren hebben respectievelijk een aandeel van 40,8%, 19,7%, 9,9% en 21,1% (Gerber et al., 2013, <http://www.fao.org/3/a-i3437e.pdf>).

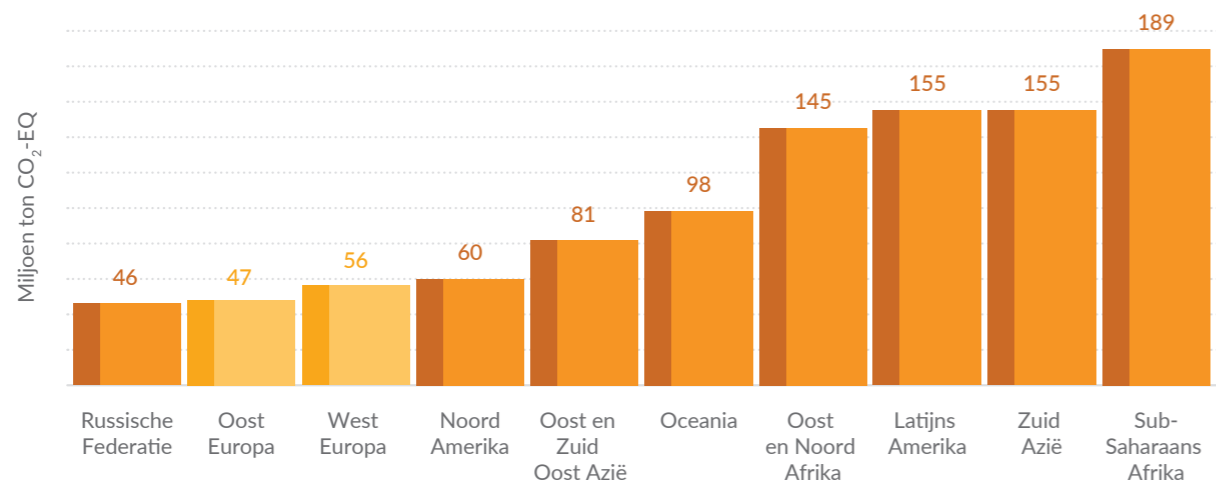
De laatste tijd is er veel aandacht voor de verduurzaming van de economie, de voedingsindustrie en de consumptiepatronen van mensen. In deze factsheet worden de wetenschappelijk onderbouwde feiten op een rij gezet over de duurzaamheid van Nederlands pluimveevlees. Tevens is beschreven welke stappen de pluimveesector al heeft gezet, maar ook nog verder gaat zetten, om dit te bereiken. De conclusie die hieruit volgt is dat in Nederland geproduceerd pluimveevlees een belangrijk onderdeel is van een duurzaam voedingspatroon.

Nederlands pluimveevlees heeft een lagere milieubelasting dan pluimveevlees elders ter wereld

Als we op mondiaal niveau bekijken wat de milieubelasting is van de productie van vlees in verschillende delen van de wereld, dan scoort Europa erg goed. Zo stelt de FAO dat de Europese vleesproductie tot de minst milieubelastende ter wereld hoort.

Emissie per miljoen ton geproduceerd dierlijk eiwit

Bron: Global Livestock Environmental Assessment Model (GLEAM) <http://www.fao.org/gleam/results/en/>

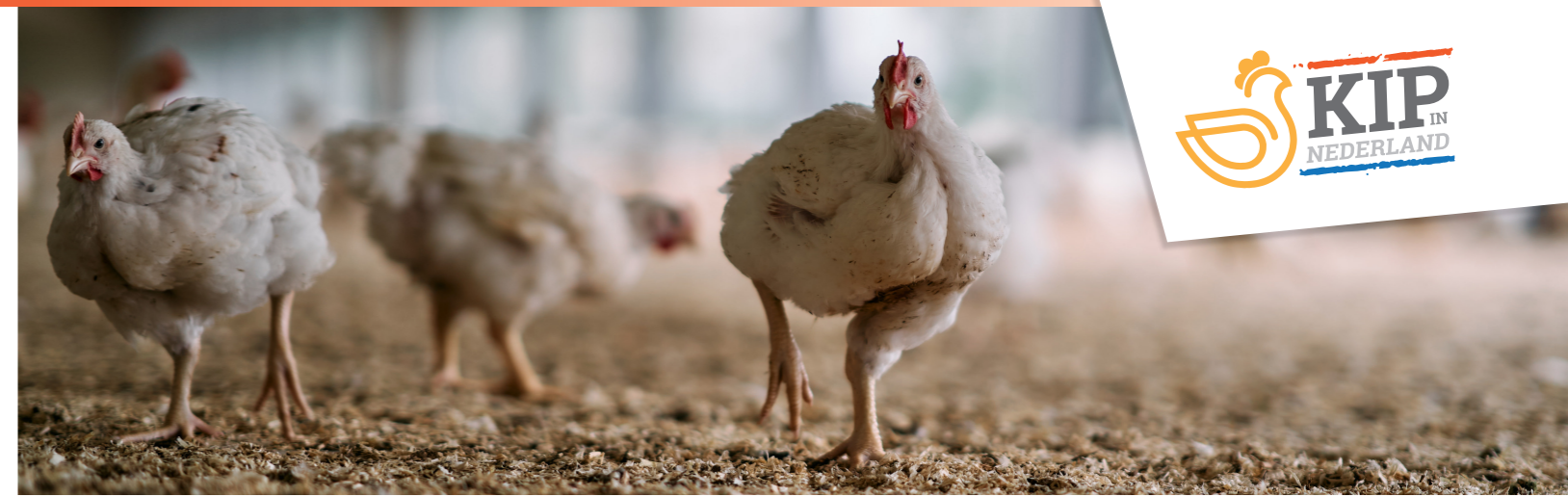

De CO₂ footprint van Nederlandse kip

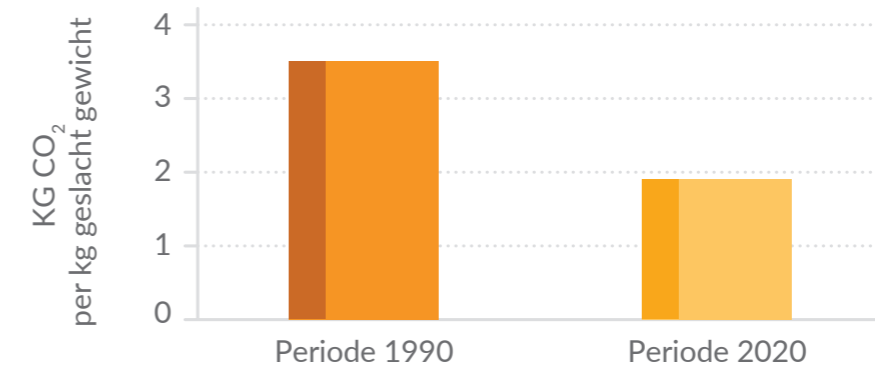
De Europese Commissie heeft medio 2020 in haar mededeling een "van boer tot bord strategie" aangegeven dat de Europese landbouwsector het enige belangrijke systeem in de wereld is dat zijn broeikasgassen sinds 1990 met 20% heeft teruggedrongen. Als we inzoomen op specifiek de pluimveevleesproductie in Nederland dan lopen we vooruit op deze Europese cijfers; de CO₂ footprint van Nederlandse kip is bijna gehalveerd sinds 1990.

¹ Gerber et al., 2013, <http://www.fao.org/3/a-i3437e.pdf>

² BlonkConsultants. Trendanalyse broeikaseffect Nederlandseagro-productie. Rapport 30 mei 2018

Ontwikkeling CO₂-footprint kippenvlees

Bron: ABN-AMRO / Blonk consultants

Cijfers van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) bevestigen dat er grote stappen zijn gezet in de reductie van het energieverbruik. Ook uit onderzoek van de RVO blijkt dat de Nederlandse pluimveesector belangrijke duurzaamheidsslagen heeft gemaakt; er zijn enorme stappen gezet in de reductie van het energieverbruik, de reductie van de uitstoot van broeikasgassen en het bereiken van energie-neutrale productie. Andere factoren die eraan hebben bijgedragen dat de CO₂ footprint van een kilo kip sinds 1990 bijna is gehalveerd, zijn het groeiende gebruik van zonne-energie, windenergie en het verbeteren van de voederconversie. Uit het onderzoek van RVO blijkt dat Nederland een lager energieverbruik heeft per kilo geproduceerde kip ten opzichte van bijvoorbeeld Duitsland of Frankrijk.

Nederland gidsland op het gebied van dierenwelzijn

Naast een verlaging van de CO₂ footprint heeft de Nederlandse pluimveesector de laatste jaren ook het dierenwelzijn verder weten te verbeteren. Voorbeelden die hieraan hebben bijgedragen zijn een strikte maximale bezettingsdichtheid, strenge eisen voor het bedwelmen van dieren en een grote marktgroei van langzaam groeiende kuikens. Ook ontwikkelingen op het gebied van het laten uitkomen van dieren in de stal en de dieren per direct laten beschikken over voer en water zijn ontwikkelingen waarmee de Nederlandse sector voorop loopt. Dat Nederland mondiaal voorloper is op het gebied van dierenwelzijn blijkt ook uit de zogenaamde Animal Protection Index.

³ <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2014/05/energie-en-klimaat-in-de-agrosectoren.pdf>

De Nederlandse sector innoveert verder

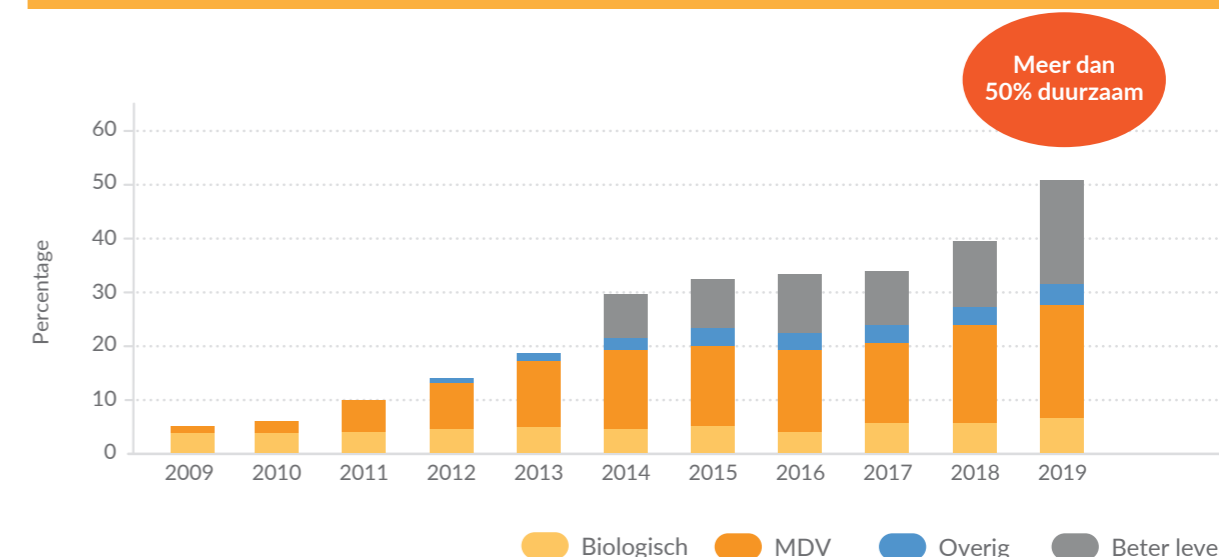

Duurzame stallen

Nederlandse pluimveehouders zijn volop bezig om de verschillende aspecten van het begrip duurzaamheid zo goed mogelijk tot uitdrukking te brengen. Dit blijkt onder andere uit het feit dat inmiddels meer dan 50% van de Nederlandse pluimveestallen integraal duurzaam zijn. Integraal duurzaam wordt gedefinieerd als een stal- of houderijsysteem waarin verschillende duurzaamheidskenmerken in onderlinge samenhang zijn verbeterd ten opzichte van de reguliere toegepaste stallen of systemen. Het gaat hierbij om dierenwelzijn, maar ook om milieu, diergezondheid en arbeidsomstandigheden.

Ontwikkeling van de verschillende keurmerken voor integraal duurzame stallen in de pluimveehouderij per 1 januari van het aangegeven jaar

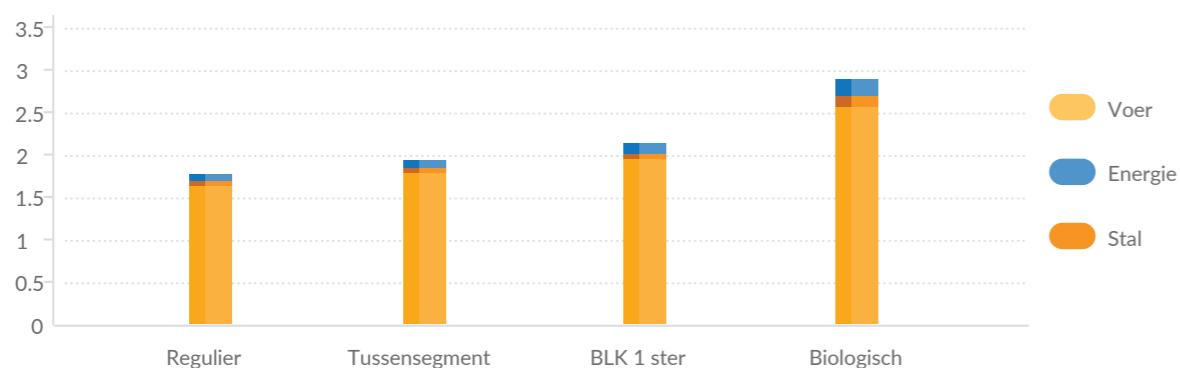

Voor ieder wat wils

Er zijn in de Nederlandse supermarkten vele verschillende concepten te vinden, die voor elke consument wat wils aanbieden. Het marktaandeel aan langzaam groeiende rassen en biologische producten zijn in Nederland de afgelopen jaren gegroeid. Dit betekent in zijn algemeenheid dat de leefperiode van de dieren langer is geworden en de bezettingsdichtheid lager. De Wageningen Universiteit heeft in 2018 geconcludeerd dat het welzijn van de kippen in Nederland de afgelopen jaren sterk is gestegen. Een tegenhanger van de welzijnsvoordelen van deze systemen ten opzichte van de reguliere productiesystemen, is dat reguliere productiesystemen een lagere CO₂ footprint hebben per geproduceerd kilo product. ABN-AMRO en Blonk Consultants hebben dit als volgt inzichtelijk gemaakt:

Vergelijking CO₂ voetafdruk houderijsystemen vleeskuikens

Bron: Blonk Consultants, 2017

⁴ ABN-AMRO. Ruimtevoorkip. Met berekeningen BlonkConsultants. 18 Juli 2018.

Verduurzamingsagenda pluimveesector

Onlangs heeft de Nederlandse pluimveesector in samenwerking met de Nederlandse overheid en de Wageningen Universiteit & Research (WUR) een plan gemaakt hoe de sector nog verder verduurzaamd kan worden. In deze plannen zijn tal van onderwerpen benoemd waar de sector en de Nederlandse overheid de aankomende tijd mee aan de slag gaan. Hierbij moet onder andere worden gedacht aan het zo hoog mogelijk verwaarden van dierlijke bijproducten in de keten, het verder verlagen van de footprint, het vergroten van het aandeel duurzame grondstoffen (co-producten, alternatieve eiwitbronnen) voor pluimveevoeders en het optimaal benutten van pluimveemest.

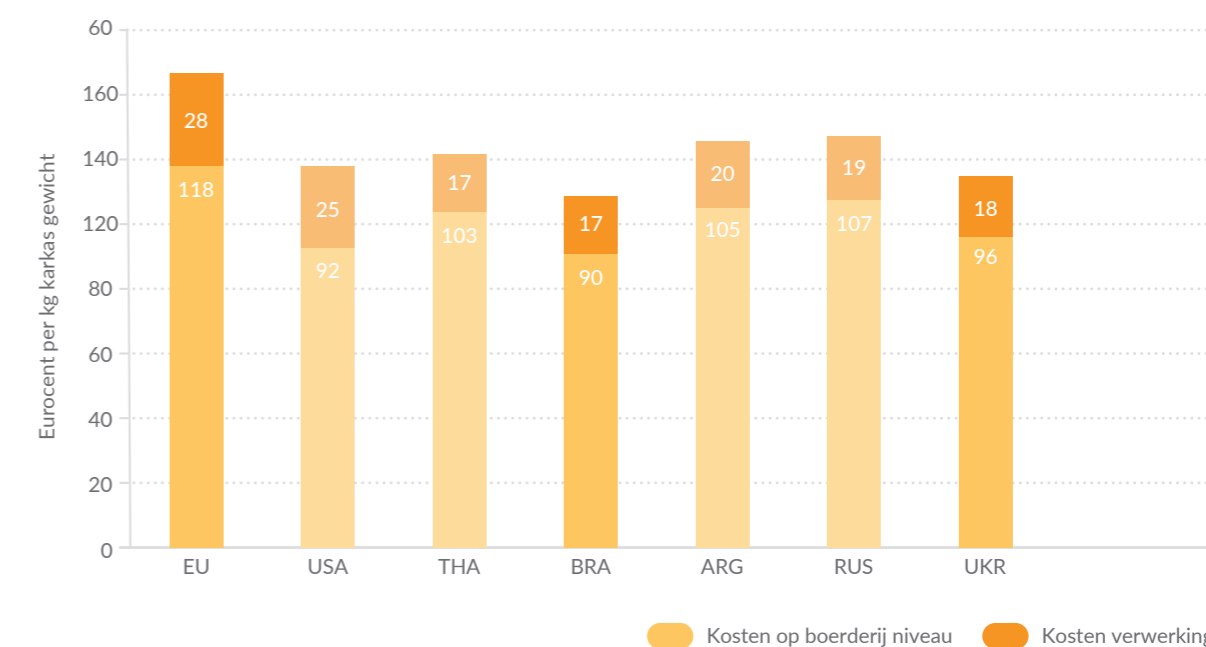
Export is nodig voor een duurzame sector

Veruit het overgrote deel van wat we in Nederland produceren is voor de interne Europese markt. Op onze interne Europese markt wordt met name het borstvlies van de kip geconsumeerd. In andere delen van de wereld, zoals Azië, zijn overige producten, zoals de looppotjes, een delicatessen. In het kader van de vierkantsverwaarding (het optimaal verwaarden van alle delen van de kip, waaronder ook bijv. de looppoten of dierlijke bijproducten), en dus de verduurzaming van de sector, is het noodzakelijk dat alle delen van de kip worden geconsumeerd/vervaard. Hiervoor is export onontbeerlijk.

Goedkopere importen zijn lang niet zo duurzaam als Nederlands pluimveevlees

Nederland is op het gebied van duurzame pluimveevleesproductie, waaronder de borging van het dierenwelzijn en het efficiënt gebruiken van grondstoffen, koploper in Europa en de wereld. Een dergelijke koploperpositie brengt meerkosten met zich mee. De Wageningen Universiteit heeft in het rapport "Competitiveness of the EU poultry meat sector" de Europese productiekosten vergeleken met de productiekosten van kip uit andere delen van de wereld.

Om ervoor te zorgen dat Nederland haar koploperpositie op het gebied van duurzaamheid kan blijven continueren, is het noodzakelijk dat er een gelijk speelveld is tussen onze pluimveevleesproducten en de geïmporteerde pluimveevleesproducten. Helaas is het zo dat de importen die uit derde landen komen niet aan dezelfde duurzaamheidseisen voldoen dan waar Nederland, met haar meerkosten, aan moet voldoen. Daar bovenop moet geconcludeerd worden dat onze pluimveevleessector gebukt gaat onder de grootste importstromen in vergelijking met de import van andere vleessectoren.

Gerealiseerde reductie antibioticagebruik

De reductie van het antibioticagebruik in Nederland is het hoogste in vergelijking met andere landen in de wereld. Veel buitenlandse sectoren en overheden willen weten hoe het de Nederlandse vleeskuikensector is gelukt om het antibioticagebruik sinds 2009 met maar liefst 82% te laten dalen.

Kortom; Nederlands pluimveevlees is onderdeel van een duurzaam voedingspatroon

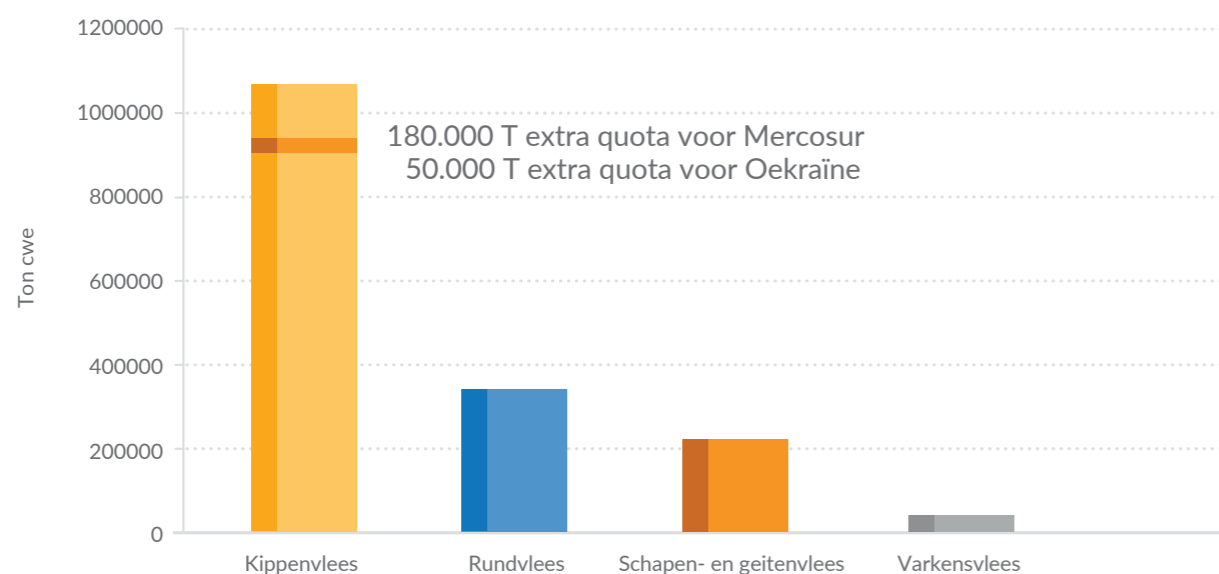

Pluimveevlees is een licht verteerbaar product dat bouwstoffen bevat die van groot belang zijn in een humaan dieet. De Nederlandse pluimveesector heeft mede gezien haar bereikte verduurzamingslagen een beperkt aandeel in de milieubelasting. Het in Nederland bereikte duurzaamheidsniveau, inclusief het voldoen aan de hoogste eisen op het gebied van voedselveiligheid, brengen meerkosten met zich mee. Het toestaan van grote hoeveelheden importen die tegen

lagere duurzaamheidsstandaarden en lagere kosten worden geïmporteerd, werkt tegen de verduurzaming van de Nederlandse sector. Uiteindelijk zal een goede samenwerking tussen de sector, de Nederlandse en Europese overheid noodzakelijk zijn. Dit om de duurzame koploerspositie van de Nederlandse sector overeind te houden en niet over te laten nemen door minder duurzaam geproduceerd vlees uit andere landen.

Importen naar de EU per jaar. Gemiddelde van de laatste 5 jaar

Voor een gezonde en vitale Nederlandse pluimveesector dienen de huidige importstromen aan banden te worden gelegd en zouden additionele pluimveevlees importen, die lagere standaarden hanteren dan Nederlandse producten, niet van toepassing mogen zijn.

